

13 અહો ! સીમંધર સ્વામી

અહો ! સીમંધર સ્વામી,
રાત-દિવસ મને રહેજો સ્મરણ તમારું.

હું મારી જાતે આલોચી,
પ્રતિક્રમી ને પ્રત્યાખ્યાન કરું;
જન્મોથી અપરાધી વાંકો,
ત્રિ-પ્રાપ્તકરણ અણી લફરું.

ભૂત કાળો મન ખૂલતું.---રાત-દિવસ...

મૂઢ પ્રમાદવશ હલણે-ચલણે,
જીવ હણિયાં એકથી પંચેન્દ્રિ;
ભયત્રસ્ત જીવોને ત્રાસ દીધાં,
સુખ કલ્પિત રૂચક ચર્મેન્દ્રિ.

તન હિસક સળગતું.---રાત-દિવસ...

મા-બાપની સેવા કીધી નથી,
'વ્યવહારે' ઉદ્ધત, અવિનયી;
સુકાની વગરની હોડીમાં,
ઊછળ્યાં ને ડૂબ્યાં ભવ-ગતિ મહીં.

છું બાળક વિદ્યાર્થી.---રાત-દિવસ...

ભણતર શીખવતાં શિક્ષકની,
શાળામાં ઉડાડી ઠેકડિયું;
વિદ્યા ન ચડી વિનય વિના,
જીવનભર કીધી ચાકરિયું.

અમે વેડફી યુવાની.---રાત-દિવસ...

અહીં માનવભવમાં અંગ-ઉપાંગ,
વેતરિયા બુદ્ધિ વ્યભિચારે;
ભોગો-ઉપભોગ્યાં અણહકિક્યાં,
તન-મન ખરચ્યાં દુરાચારે.

કરડે છે અશાંતિ જ.---રાત-દિવસ...

લૂલા, લંગડા કે અંધા જીવ,
બાકાત નથી વિષય-ભિખ્યુ;
પોતે પોતાની જાતે તપાસ,
ખૂણાખાંચા માયા અભિમુખ.

દ્વયો શક્તિ નિષ્કામી.---રાત-દિવસ...

અમે છૂપી પાશવતા ઉપર,
મહોરું પહેર્યું માનવતાનું;
મહી ખુલ્લા ચરતાં મન-વિકાર,
કરો બાખીભવન વિષમતાનું.

દ્વયો અખિયાં અવિકારી.---રાત-દિવસ...

મને સંસારે જે 'ડ્યૂટી' મળી,
તેમાં નથી રાખી વફાદારી;
અમે સ્નેહીને કાંટા ભોંક્યાં,
પછી દુશ્મન પેઠાં ઘર ભાળી.

વિપરીત બુદ્ધિ ભારી.---રાત-દિવસ...

જીવ કંઈ પણ જગ-ભૂખ ઈચ્છાથી,
અટક્યો છે સંસારી ભ્રમણે;
મંદિરમાં પણ જઈ પ્રભુ પાસે,
કરી માગણી વૈશ્વિક સુખ અર્થે.

મન-ગાંઠો આવરણી.---રાત-દિવસ...

ભૂખ ભૌતિક ભૂતિયા ભિખારી,
મતલબિયા ભટકું સંસારી;
યાચક-માગણ છું, અર્થાર્થી,
ભક્તિયે પોલી વિઃસ્વાર્થી.

બધી ખોટ છે સમજાણી.---રાત-દિવસ...

નિંદા, ટીકા ને ઈર્ષ્યાથી,
વાણીનાં દોષિત અપવ્યયથી;
જીવનભર ઠોકર ખાધી ખૂબ,
વ્યવહાર બગાડ્યાં અપયશથી.

દુયો માફી સરસ્વતી.---રાત-દિવસ...

અમે શ્રાવક-ધર્મો પાળ્યાં નથી,
શુભ કર્મ ને જપ-તપ જાણ્યાં નથી;
અપલખણાં—સખણાં જીવ્યાં નહીં,
ધાંચીનાં બળદ જેમ ધૂમિયાં અહીં.

સમજણ દુયો સંસ્કારી.---રાત-દિવસ...

અમે ઉપદેશકનો ઢોંગ કરી,
ટોળાં છેતરિયાં ધતિંગ કરી;
કદી સાધુતાનો વેશ ધરી,
ભક્તોને ભમાવ્યાં યુક્તિ કરી.

ધીકુ ગધ્યા-મસ્તાની.---રાત-દિવસ...

શુદ્ધ સ્વાધ્યાયીનો સ્વાંગ ધરી,
ભૂલ ઢાંકી સૂક્ષ્મ કપટ ભરી;
લક્ષ્મી ને માન મળે ત્યાં વાહ !
ધર્મી થઈ બેઠાં દંભ કરી.

‘બાવો’ નથી અધિકારી.---રાત-દિવસ...

‘બસ’—‘મોટર’માં જાત્રાએ જતાં,
ઝયણાં વિન થૂંકી નિહાર્યાં;
ક્ષેત્રોનાં દેવોનાં અપરાધ,
છતી આંખે ઊંઘી વિહરિયાં.

દુયો ગુન્હા ઓગાળી.---રાત-દિવસ...

અમે જગને દોષિત જોવામાં,
જીવતર માણસનું વેડફિયું;
ગટરો ખોલીને ગંધાયાં,
કરી ખુદનું મેલું સંકેલ્યું.

ખંખેરો નજરની ભૂલ.---રાત-દિવસ...

કોઈ પુરુષાર્થી સાધર્મિકને,
ઈર્ષ્યાર્થી વગોવ્યાં અંતરમાં;
તેને હેઠાં પાડી દેવાં,
અવગણિયાં નિંદી જાહેરમાં.

આ પાપ દિયો બાળી.---રાત-દિવસ...

અમે 'રિલેટિવ'ને શોભવવા,
મજબૂત કરેલાં જગ-પાયા;
અનંત ભવથી દેહાધ્યાસે,
પુદ્ગલમાં પ્રપંચે મોહાયાં.

હાલત છે નોધારી.---રાત-દિવસ...

અમે કળિયુગી ફૂર વીછુડા,
પ્રાકૃત અવગણનાં અંકોડા;
મન ડંખીલ વિષમય વિકૃતાં,
ફૂડાં કરતૂતી કથોરાં.

હવે પસ્તાવો કરું છું.---રાત-દિવસ...

'સુણો ચંદાજી'નું સ્તવન અમે,
સુણી-ગાતાં ચૈત્ય-વંદનમાં;
અજ્ઞાનક્રિયા પહેયાન વિના,
તમે સફળ કરી ભક્તિ ક્ષણમાં.

સિદ્ધ-કૃપા અણધારી.---રાત-દિવસ...

અમે કળિયુગનાં જલતાં જીવડાં,
દુઃખ-દાવાનળમાં શેકઈ ગ્યાં;
ત્યાં રણમાં મીઠી વીરડી સમ,
'દાદાજી' અમને મળી ગ્યાં.

અહો ! મુક્તિપથગામી.---રાત-દિવસ...

મુજ વિકૃત ફૂવા પાણી પર,
ભ્રાંતિની બાજી'તી શેવાળ;
'દાદા'એ પથ્થર નાખીને,
તેને દૂર કરી દીધી તત્કાળ.

અહો ! વંદન વિજ્ઞાની.---રાત-દિવસ...

ગંધાતા ‘ગાર્બેજ કન્ટેનરે’,
અકબંધ જ રાખ્યાં પ્રાણીને;
તેમાંથી આત્મા જુદો કરી,
મહાત્મા કંડાર્યા “જ્ઞાની”એ.

હે મુક્તિ-કૃપા ન્યારી.---રાત-દિવસ...

મારી કાળી-કોરી પાટી પર,
‘દાદા’એ લખાવ્યાં ‘ક, ખ, ગ’;
મુજ સ્વચ્છંદ વિપરીત બુદ્ધિએ,
જાતે ઘૂંટી કાઢ્યાં ‘A, B, C’.

દુર્બુદ્ધિ, દોઢાઈ.---રાત-દિવસ...

અમે બહેરાં, બુધ્ધુ નિશાળિયા,
‘મોનિટર’ થ્યાં તાં લાખ વર્ષ;
માની બેઠેલાં બહુ ભણિયાં,
હકીકતમાં છૈંયે ‘ઢબ્બુ’નાં ઢ.

આ ‘ભૂલ’ને દૂયો ભાંગી.---રાત-દિવસ...

અમે ઊંધું માટલું રાખીને,
‘રિયલ’માં ખાધી બહુ ખોટું;
સત્સંગની વર્ષા ઝીલી નહીં,
હવે ક્યાં જઈને માથું ફોડું ?

દૂયો સ્વચ્છંદ પિગાળી.---રાત-દિવસ...

અમે ડબ્બાં ‘મ્યુનિસિપાલિટી’નાં,
કચરાં ભરિયાં તાં ખરીદીમાં;
ચારે બાજુથી માલ સડ્યાં,
‘દાદા’એ જગાડ્યાં ભીતરીમાં.

છું કળિયુગી કુપાત્રી.---રાત-દિવસ...

મને દ્વેષ ને રાગથી છોડાવો,
અજ્ઞા તિમિર અંધાર હરો;
‘સ્વ’ને કષાયથી વિ-મુક્ત કરો,
શુદ્ધ કેવળપદમાં સ્થિર કરો.

અહો ! કરુણાધર શ્રાસી.---રાત-દિવસ...

અમે આજ સુધી અત્યંત નજીક,
આત્માને ઓળખી શક્યાં નહીં;
મળ-વિક્ષેપે આરોપી અહમ્,
ગતિ ચાર ભટકિયાં કરી ખુદ સહી.

મુજ મૂઢ જોખમદારી.---રાત-દિવસ...

પોતે પોતાથી જ અણજાણે,
'બાવો', 'મંગળ' ભટક્યાં ચેં ચેં;
પાતાળથી આકાશે ચૌદ લોક,
કપડાં બદલી રઝળ્યાં કેં જૈ.

મહીં કોરે છ કૈડ ઊધઈ.---રાત-દિવસ...

પ્રભુ ! રહેવું છે તુમ ચરણાશ્રિત,
પ્રીત્યાર્થે સૂકવ્યાં દેહાદિ;
બે વિરહી નૈણાં ના સૂક્યાં,
વહી રહી છે ભરેલી અશ્રુ નદી.

અહો ! અસંગ સ્નેહાંગી,

પ્રાણ વિવશની સુણજો વ્યથિત પુકારું.---રાત-દિવસ...

મહીં બાળી રહી છે વિરહ-અગન,
બળતું બૂઝવે તુમ અમી-નજરું;
ઓગાળી દ્વયો 'બાવા'નું મન,
તબ કેવળ અખૂટાનંદ ઝરું.

અસહ્ય છે આત્મ-જુદઈ.---રાત-દિવસ...

મને 'દર્શન'નું સુખ દેજો પ્રભુ,
નહીં તો આવીને 'ના' કહી દ્વયો;
મને મારું 'સ્વરૂપ' ઓળખાયું નથી,
મારા અંતઃકરણમાં બેસી રહો.

'સ્વ'-ભક્તિ જ નિષ્કામી,

રાત-દિવસ કેવળ સમજણ દ્વયો સ્વ-ભરણું.---રાત-દિવસ...

હવે 'દર્શન' મહીથી ખૂલે છે,
મારે સતયુગી જણ થાવું છે;
મને શક્તિ દેજો વીતરાગી,
મારા પરભવનું તું જ ભાથું છે.

પ્રભુ ! ટાળો સહુ ખામી.---રાત-દિવસ...

જડ-વંક-મતાર્થી કુબુદ્ધ પર,
પ્રભુ ! વરસાવો સમકિત વિજ્ઞાન;
તમે વિચરી રહ્યાં છો બ્રહ્માંડે,
અનૂઅવગાહક ભારત ઉદ્ધાર.

'દાદા ભગવન્' સાક્ષી.---રાત-દિવસ...

ગત-જન્મો ઘણાંયે જીવોનાં,
ખરડ્યાં'તાં કાદવ-કષાયથી;
અનુભૌથી ભૂલ ભાંગીને 'શિવ',
બની ગ્યાં 'સિદ્ધ' જ નિજ શુદ્ધાઈથી.

આ ભવ દ્વયો સુધારી.---રાત-દિવસ...

જિનવાણી અતિશય મંગલમય,
પરિણામે અંતિમ સુબોધિ;
શ્રી રત્નાત્રય સંયમ વર્તક,
પ્રત્યક્ષ સરસ્વતી ગંગોત્રી.

હે મોક્ષક ભંડારી.---રાત-દિવસ...

પ્રભુ ! શ્રુતવાણીનું હોજો શ્રવણ,
સિદ્ધ વીતરાગોનું હોજો મનન;
અરિહંતને શરણે હો ચિંતવન,
ભજીને ભગવંત લહો ભવ-અંત.

સ્વામી ! મથ્યેણ વંદામિ.---રાત-દિવસ...

પ્રભુ ! મુખારવિંદનું 'ધ્યાન' રહો,
મુખરિત વચનામૃત જાપ વહો;
અચળ કેવળ સિદ્ધાત્મન હો,
નિર્મળ પ્રજ્ઞાશ્રવ પૂજન હો.

અહો ! વિદેહી દેરાશ્રી.---રાત-દિવસ...

છે આત્મા સર્વે ભિન્ન જુદાં,
પ્રત્યેક સ્વતંત્રી અસ્તિત્વે;
ને તેથી ગયાં મોક્ષે શ્રી રામ,
ને લઘુ બંધુ છે દેવ-ગતે.

જુએ લક્ષ્મણ-સીતાજી,
ઠરી ને તરશે રાવણ રામી સંસ્કારું.---રાત-દિવસ...

શ્રી રાવણ થાશે તીર્થંકર,
ને સીતાજી થાશે ગણધર;
છે અદીઠ તપ ફળ કુદરતનાં,
જો શક્તિ 'વ્યવસ્થિત' પ્રશ્નોત્તર.

આ છે સિદ્ધ વીરવાણી.---રાત-દિવસ...

શ્રી કૃષ્ણ મહારાજા થાશે,
બારહમા 'અમમ' શ્રી તીર્થંકર;
ત્રિ-પદ્ધિ સર્વે શલાકા પુરુષ,
ઈતિહાસે અમ્મર અગ્રેશ્વર.

લોકેશ્વર, મોક્ષેશ્વર.---રાત-દિવસ...

બલરામ અને 'મા' દેવકીજી,
શ્રી કૃષ્ણ પછીનાં તીર્થંકર;
આત્માને જાતિ-ભેદ નથી,
શુદ્ધાત્મા પૂર્ણ અ-લિંગેશ્વર.

પૂર્ણત્વ દશા ભાવિ.---રાત-દિવસ...

અહીં રામાયણ ને મહાભારત,
સ્વામી જુએ મહાવિદેહે;
દ્વાપર-ત્રેતા-સત્જુગ-કળિયુગ,
છે કાળ-પ્રવાહ ભરતક્ષેત્રે.

કાયમ સત્પુગ ક્ષેત્રી.---રાત-દિવસ...

શ્રી રામ-કિશનનાં ભૂત-ભાવિ,
જાણી બેઠાં શ્રી સીમંધર;
આ સઘળું જાણ્યું 'દાદ' થકી,
હે “અકમજાની” કૃપાંબર.

હો વંદન ત્રિકાળી,
દાસ-વિવશનું સાચવ દર્શન પ્યારું. ---રાત-દિવસ...

કલ્યાણસ્વરૂપ ત્રિપુર ભૈરવ,
શિવ સમસરણા ઝુંકારેશ્વર;
સાંકળ સંકલિતા અનાદિ—અનંત,
જાણ્યો આત્મા, એ પરમ સત્સંગ.

હે સત્ શ્રી મુગટમણિ,
આ વિગતથી શણગારો બ્રહ્માંડું.

હે ચરમશરીરી જ્ઞાનાંજન,
ધીટ કળિયુગે અરિહંતાણં;
મહામંત્રે પરથમ પ્રેમારંભ,
વર્તમાને હાજર કલ્યાણં.

નિત નીવ્હળ દિવ્યાંગી. ---રાત-દિવસ...

હે જન-ગણ-તન-મન શ્રી વલ્લભ,
શ્રદ્ધાંજન સ્થિરક આત્માંજન;
પ્રભુ ! ટાળો જનમ ને મરણ ઘટમાળ,
શાસન દેવી ! દ્વયો સિદ્ધાર્થમ્.

અમ્મર અંતર્યામી,
આ જગતથી છોડાવો તો સારું. ---રાત-દિવસ...

સ્વ-કલ્યાણી સિદ્ધ-યજ્ઞે સ્થિત,
ચોર્યાસી ગણધર સોહેજી;
સમવસરણમાં તુમ દિવ્ય-ધ્વનિ,
સહુ જાત ભૂલીને સુણતાં જી.

મૂળ ભેદક નિર્ભેદી. ---રાત-દિવસ...

દસ લાખ મહારાજા કેવળ,
એક કરોડ સાધુ-સાધ્વીજી;
શ્રાવક-શ્રાવિકા નવસો કરોડ,
પાંચાંગુલિ—ચાંદ્રાયણ યક્ષે શ્રી.

દ્વયો સત્સંજ્ઞા સિદ્ધિ. ---રાત-દિવસ...

આ ક્ષેત્ર ભરત પર અનુસંધાન,
કરુણા સિદ્ધ છાંટી દ્વયો આત્માર્થ;
તારો 'છાંટો' પણ થાશે સાગર,
તુજ દર્શન એ જ પરમ પરમાર્થ.

સ્વીકારો મુજ નૌકાર. ---રાત-દિવસ...

ભાવેશ્વરી પુણ્યે સામગ્રી,
સત્ યોગારાધને સિદ્ધાર્થી;
મુજ ભાવ ને દ્રવ્યમ્ ઐક્ય પૂજે,
પરભવથી માર્ગી સિદ્ધક્ષેત્રી.

શ્રદ્ધાંકિત વિશ્વાસી. ---રાત-દિવસ...

લખયોરાસીમાં ભટકંતા,
આ ભવે જે દર્શન મળિયું છે;
તેને જાળવજો પ્રભુ ! મોક્ષ સુધી,
સ્વાતમ્ સુદર્શન ઠરિયું છે.

શ્રી ચરમ સમયસારી. ---રાત-દિવસ...

શ્રાવણ વદિ એકમ ચ્યવન થયાં,
ચૈત્ર વદિ દસમે જનમ્યા;
ફાગણ સુદિ ત્રીજનાં શ્રી દીક્ષા,
કેવળ ચૈત્ર સુદિ તેર્ષા.

શ્રાવણ સુદિ ત્રીજનાં મોક્ષ,
પંચકલ્યાણક ભવથી તારણહારું.

અહો ! કલ્યાણક સામી,
ઝૂકી સમષ્ટિ, અંતિમ હેતુ જાણું.

શ્રી કલ્યાણક સામી,
ઝંખે ભવાસ્થી, કેવળ સ્વ-પદ નિહાળું.

સિદ્ધ-કલ્યાણક સામી,
દૂઝે છે દૃષ્ટિ, આત્મસ્વરૂપ જ ભાળું.

આ કલ્યાણક સામી,
ઝૂરે છે નજરું, કેવળ આત્મા થાવું.

સ્વ-કલ્યાણક સામી,
જોવું અમારે સજીવન મુખરું તમારું.

પંચકલ્યાણક યામી,
તમારી સામે છેલ્લો શ્વાસ નિકાલું.

